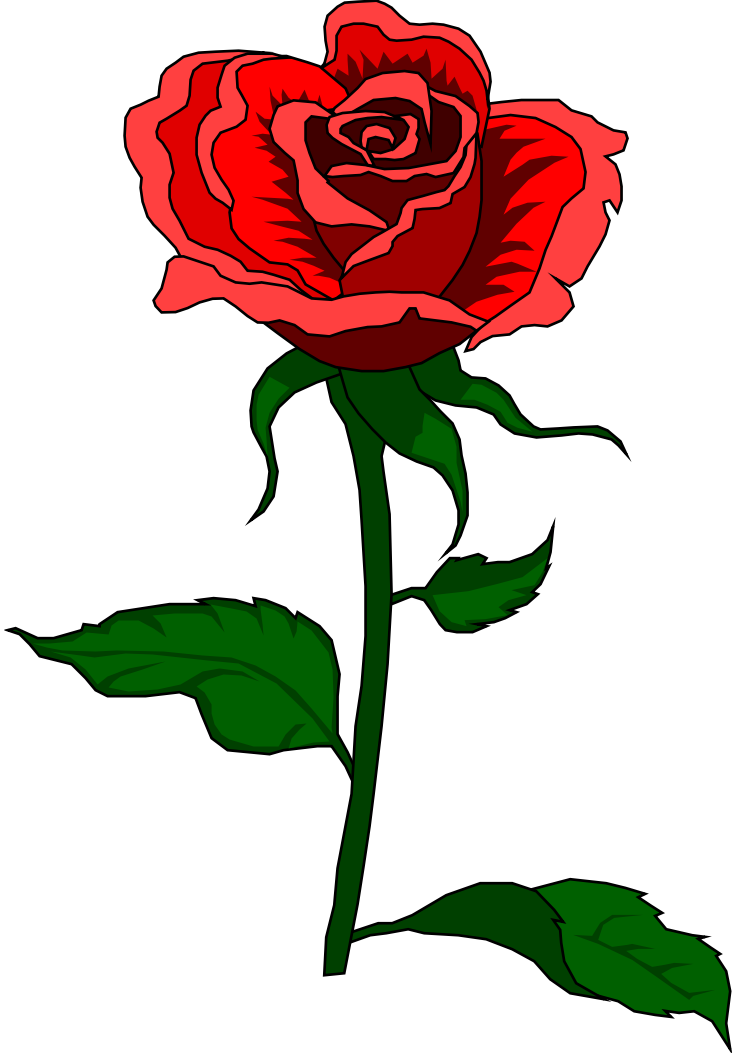

Kotrynai ir Rajanui

Pasaka apie Rokį ir rožes

Aušo gaivus liepos 12-sios rytas. Močiutė ir senelis jau seniai nebemiegojo. Jų amžiaus žmonės dažniausiai pabunda auštant, o visi vaikai tuo metu dar saldžiai miega. Senelis išėjo į kiemą. Rožės taip pat kaip ir seneliai jau buvo pabudusios. Žvalios ir pasitempusios jos smagiai maudėsi rasos lašeliuose. Lengvas ryto vėjelis judino žiedus ir lapelius, rasos lašeliai riedėjo jais žemyn ir laistė žemę. Lapeliai švelniai šnarėjo ir atrodė, kad rožės stiebiasi kuo aukštyn, kiekviena stengdamasi pirma pamatyti kylančią saulutę. Labiausiai stengėsi miniatiūrinės ir besidriekiančios rožės, nes pagal savo prigimtį jos yra žemiausios, panašiai kaip tarp žmonių pigmėjai iš karštos Afrikos. Taip joms besistiebiant pasigirdo pradžioje vos girdimi, vėliau vis stipresni labai malonūs garsai - tai laipiojanti rožė, kurios vardas Simpatija, visais lapeliais virpėdama, panašiai kaip trimitų ar fanfarų garsai praneša apie prasidedančią šventę, iškilmingai pranešė, kad saulutė jau patekėjo ir prasidėjo nauja nuostabi diena. Simpatija yra pati aukščiausia tarp rožių, panašiai kaip tarp žmonių sikhai iš Indijos, todėl vos tik krašteliu iš už horizonto pasirodžiusi saulutė ją tučtuojau pastebėjo ir pasiuntė pirmą savo spindulėlį. Simpatija visa nušvito ir sužėrėjo savo raudonais žiedais. Visos kitos rožės giliai atsiduso ir nusipurtė likusius rasos lašelius, jos puikiai suprato, kad Simpatija visame rožyne yra vyriausia – ji prižiūri ir globoja visas rožes ir praneša joms apie svarbiausius įvykius.

Senelis priėjo prie Rokio, kuris jau seniai to laukė. Rokis nujautė, kad jo laukia puikiausias rytas – kupina nuotykių kelionė į pievą. Kad pievoje būtų geros sportinės formos, pradžioje Rokis energingai aplojo visas netoliese slampinėjančias kates ir šaligatviu prabėgančius šunis, ypač tuos, kuriuos mažai pažinojo. Po to besimeilindamas palaižė seneliui ranką ir atkišo šoną, kad pakasytų.

Pasirodė močiutė ir pasakė, kad jau laikas važiuoti. Ji paėmė specialias šukas šunims, nes visi šunys, tokie kaip Rokis, (jie vadinasi laikos) šiuo metų laiku šeriasi ir juos reikia šukuoti. Rokis nėra dabita, bet šukuotis mėgsta, tik neturi kantrybės, greitai jis pradeda šokinėti ir visaip kraipytis, net

apsiverčia aukštielninkas – taip jis nori kuo greičiau bėgioti. O iššukuoti Rokio pūkai labai patinka mažiems paukšteliams, zylėms, kielėms ir kitiems – jais jie iškloja lizdelius savo vaikams. Rokis taip pat labai mėgsta važiuoti mašina – jis smalsiai dairosi pro pusiau užtemdytus langus (taip jis tampa beveik nematomas, kaip vienoje pasakoje apie nematomą žmogų) ir rūsčiai suraukęs antakius narsiai urzgia ant visų, kas tik prisiartina. Aną dieną grįžtant urgzdamas ir garsiai lodamas jis ryžtingai perspėjo didžiulį traktorių kad perdaug nesiartintų, o šįryt troleibusą.

Pievoje Rokis turi daug darbo. Pradžioje jis bėga takeliu, aukštai iškėlęs galvą ir iš visų pusių uostydamas orą, ar neužuos kokio įdomaus kvapo. Staiga Rokis net pašoka į orą ir nosies tiesumu lekia į vieną didelį žolės kupstą. Vėjas ir jo nosis pranešė, kad ten tupi kurapkų pulkelis. Kurapkos, pajutusios negerus Rokio ketinimus, mažais žingsneliais greitai bėga tolyn, viliodamos savo baisų priešą kuo toliau nuo lizdelio su mažyčiais kurapkiukais, kurie išsigandę gailiai cypsi. Po to, jau pakankamai toli nuviliojusios Rokį, jos pakyla ir apskridusios ratą grįžta namo. Bet Rokis kurapkas jau pamiršo, staiga jis pamatė tarp žolių kyšant dvi poras ilgų ausų. O čia tai bent! Kieno jos galėtų būti? Būtinai reikia patikrinti, ir Rokis nudūmė link jų. O ten pusryčiavo zuikių šeimynėlė – tėtis, mama ir trys maži zuikučiai. Didieji zuikiai šuoliais bėgt, o Rokis, nekreipdamas dėmesio į mažus zuikučius, paskui. Bet senieji zuikiai buvo susitarę – kiek pabėgę tiesiai kartu, jie vienu metu šoko vienas į kairę, kitas į dešinę. Rokis šoko vytis vieną, paskui kitą, bet kur tau – zuikiai kaip rūko, taip ir nurūko, o Rokis besiblaškydamas visai nusiplūko ir lėtai pribėgęs prie močiutės ir senelio, beeinančių takeliu, atsigulė į žolę pailsėti ir apmastyti, kaip čia jam nepavyko pagauti nei vieno zuikio. Ilgai nelaukęs jis nutarė, kad su zuikiais jam geriau neprasidėti ir nulėkė ieškoti naujų nuotykių. Palakstęs ir pašniukštinėjęs apie žilvyčio krūmus, Rokis pastebėjo olą ir iš jos kyšančią didelę pūkuotą uodegą. Na, dabar tai pričiupsiu, pagalvojo jis, nepabėgs nuo manęs, kad ir koks čia žvėris bebūtų. Griebė už uodegos ir traukia į save, kiek tik pajėgia. Bet uodega nepasidavė – nei krust. Tada Rokis pakeitė taktiką – keletą šuniškų žingsnių atsitraukė, dėl visa ko aplojo uodegą ir ..... įsibėgėjęs įkando į patį jos galiuką. To ir tereikėjo – olos gilumoje pasigirdo kiauktelėjimas, panašus į jauno šuniuko lojimą, ir Rokis vėl prišokęs stipriai įsikando į uodegą ir purtydamas galvą į visas puses tol traukė atbulas įsirėžęs, kol pasirodė, na, kaip jūs manote, kas ? Ogi graži ruda laputaitė ilga smaila nosimi. Ji spiegė ir kiauksėjo kiek tik galėdama ir iš visų jėgų spardėsi visomis keturiomis kojomis, nes Rokis ją vilko aukštielninką ir atbulą. Pamatęs tokį neregėtą padarą ir dar taip keistai besielgiantį, Rokis šiek tiek pasimetė – paleido uodegą, ir atšokęs atgal prisispaudė prie žemės ir įtariai žiūrėjo į nematytą žvėrį. O laputei to tik ir bereikėjo – pašokusi visomis keturiomis kojomis šuoliais pasileido link išganingų krūmų ir dingo juose. Kad ir kiek Rokis stengėsi ją pavyti, bet tiek ją jis ir tematė.

Po tokių nuotykių atėjo laikas atsivėsinti ir visi draugiškai patraukė prie vandens. Kol močiutė ir senelis maudėsi, Rokis bėgiojo pakrante ir nesiartino prie vandens. Kažkada seniai, kada Rokis buvo dar mažas šuniukas, senelis su juo ant rankų įbrido giliai į vandenį, beveik iki kaklo, ir paleido Rokį plaukti. Nuo to laiko Rokis braido po vandenį negiliai, tik iki kelių, ir tik tada, kai senelis yra toliau nuo vandens, o močiutė jį prisivilioja, mėtydama sausainių gabalėlius jam po nosimi. Bet jau laikas grįžti namo, nes laukia daug darbelio.

Tuo tarpu saulutė kilo vis aukštyn, jos spindulėliai šildė vis labiau, ir Simpatija, atlikusi savo rytinę pareigą, suglebo ir užsnūdo. Šiuo metu ji neturėjo jokio atsakingo darbo ir buvo įpratusi pasilepinti ir valandėlę pasnūduriuoti.

Pasinaudojusios tokia proga, kitos rožės pradėjo tyliai, kad nepabudintų Simpatijos, šnekučiuotis.

Pirmosios prabilo Saulės Vaikai. Jos dar nei karto nešventė gimtadienio, buvo jaunutės ir linksmos. Jas džiugino viskas – ir saulės spindulėliai, bežaidžiantys jų geltonuose žieduose, ir lengvas, gaivinantis vėjelis, judinantis jų lapelius. Joms atrodė, kad vasara niekada nesibaigs ir nekantravo pasidalinti savo džiaugsmu su visu pasauliu. Joms pritarė Oranžinis Brangakmenis. Jis taip pat buvo jaunas, kupinas vilčių, ambicijų ir savo vertės pajautimo. Bet čia įsikišo Parko Direktorius Riggersas. Jis buvo antras pagal svarbą rožyne ir turėjo kelerių metų patyrimą. Augo jis prie gražios medinės sienelės pasidabinęs gražiais raudonais žiedais ir tamsiais blizgančiais lapais, beveik trijų metrų aukščio ir griežtai prižiūrėjo kitas rožes.

- Mieli vaikučiai, kreipėsi jis į Saulės Vaikus ir Oranžinį Brangakmenį, labai smagu, kad jūs taip džiaugiatės vasaros malonumais. Tačiau turiu jus perspėti apie tai, ko jūs visai nenumanote: neužilgo vasara baigsis, ateis ruduo, pradžioje švelnus, vėliau vis vėsesnis, su lietumis ir žvarbiais vėjais. Po rudens ateis žiema su sniego pusnimis ir speigais, dienos bus trumpos, o naktys labai tamsios ir ilgos. Šiems rūstiems išbandymams jūs turite rimtai ruoštis kad išgyventumėt – kaupti maisto medžiagas, panašiai kaip voverėlė prirenka žiemai riešutėlių, sutvirtėti ir užsigrūdinti.

Nuščiuvo Saulės Vaikai ir Oranžinis Brangakmenis. Iš tikrųjų yra apie ką pagalvoti.

- Ar žiema niekada nesibaigs, nedrąsiai paklausė Šviesos Karalienė Liucija. Ji taip pat buvo pasodinta šį pavasarį ir siaubingai išsigando išgirdusi tokias naujienas. Net dabar, vasarą, kai naktys tokios trumpos, ji su didžiausiu nekantrumu laukdavo aušros ir pirmųjų saulės spindulėlių.

- Tik nereikia išsigąsti, patarė iš kito rožyno krašto Renata švelniais kreminiais žiedais. Ji vieną žiemą jau buvo peržiemojusi ir manė turinti nemažą patyrimą. Po žiemos ateis pavasaris, paguodė ji, po truputį pradės šilti ir nutirps sniegas.

Saulės Vaikai, Oranžinis Brangakmenis ir kitos jaunos rožytės lengviau atsiduso – ne taip jau baisu, kaip pradžioje atrodė. Kaip nors prakentėsime tą šaltą žiemą, jeigu kitaip negalima, pamanė jos. Juk neiškeliausi į šiltus kraštus.

Čia vėl prabilo Parko Direktorius Riggersas. Kaip vaikus mokykloje moko mokytojas, taip ir jo pareiga buvo mokyti jaunas rožytes. Tačiau iš tikrųjų Parko Direktorius Riggersas buvo labai švelnios ir jautrios sielos. Jis labai mylėjo jaunas rožytes, kaip rūpestingas tėvas savo vaikus ir troško, kad jos visos užaugtų didelėmis gražiomis rožėmis. Ponas Riggersas paaiškino, kad pagal savo prigimtį visos į savo tolimą protėvį – laukinį erškėtį - įskiepytos rožės atėjus šalčiui ir gruodui sukausčius žemę, užmiega, panašiai kaip kad meškos savo guolyje, ir miega, kol neateina pavasaris. Tada atšyla oras, vis aukščiau kylanti saulutė ištirpdo sniegą ir rožės pabunda. Jaunos rožytės net palenkę žiedus netekusios žado klausėsi šių nuostabių, negirdėtų dalykų. O ponas Riggersas tęsė pamoką: kad lengviau būtų peržiemoti, vėlų rudenį senelis apklos jus eglių šakomis, panašiai kaip žmonės atšalus orui apsirengia kailiniais, apsiauna šiltus batus, užsideda šiltą kepurę ir užsimauna pirštines.

Nostalgija, kuri augo šalia Sfinkso ir su juo draugavo, liūdnai pagalvojo: koks permainingas gyvenimas, gal net nespėsim visų žiedų užauginti, o jau ateis niūrus ruduo po to šalta žiema, kuri dar nežinia kaip mums baigsis. Tai neišeis mums į sveikatą, niūriai pritarė Sfinksas.

Šių pokalbių smalsiai klausėsi Baltosios Kalėdos. Ypač ją sudomino mokytojo Riggerso pasakojimas apie snaiges, krentančias iš dangaus ir baltą, baltą sniegą. Neilgai dvejojusi ji tvirtai nutarė: kad ir mirsiu nuo šalčio, tačiau Kalėdinę naktį iškišiu kelias šakutes laukan pro eglių šakų apklotą ir pasižiūrėsiu ar gražus pasaulis žiemą. Baltosios Kalėdos jau įsivaizdavo didžiules sniego pusnis, baltu šerkšnu padengtus medžius, didelį langą name, lange švietė žvakutės, maža mergaitė ir berniukas puošė žaislais eglutę. Mergaitės vardas buvo Kotryna, o berniuko – Rajanas. Išaušus rytui jie važinėjosi rogutėmis nuo kalniukų. Kadangi Rajanas buvo vyresnis visu mėnesiu, taigi ir stipresnis, jis užtraukdavo rogutes į patį kalno viršų, pasodindavo Kotryną priekyje, pats atsisėsdavo už jos, stipriai apsikabindavo ir garsiai, garsiai, kiek tik gali iš džiaugsmo klykdami, pasileisdavo žemyn.

Visas šias Baltųjų Kalėdų svajas nutraukė Kleopatra. Ji buvo aukštos kilmės, jos protėviai augo Egipte, kur teka ilgiausia pasaulyje upė Nilas ir stūkso milžiniškos faraonų piramidės. Tuo ji labai didžiavosi ir atlaidžiai pareiškė: Egipte visus metus yra šilta ir mūsų visai nereikėjo dengti žiemai. Bet kadangi mes esame labai gražios, pasigyrė ji, žmogus atsivežė mus į šiuos vėsius kraštus, kur žiemą šalta ir siaučia pūgos. Jai entuziastingai pritarė Las Wegas. Mano protėviai augo miesto centre, prie lošimo namų. Visus metus labai įdomu būdavo stebėti, pasakojo jis prosenelių atsiminimus, kaip daugybė linksmų žmonių skubėdavo į lošimo namus, o neužilgo dauguma lėtai išeidavo nuleidę galvas, o kai kurie net verkdami. Taip, solidžiai pritarė Leonardas da Vinči, mano giminė taip pat sena, ji matė ne tik visą romėnų imperijos didybę ir spindesį, bet ir jos žlugimą. Azartiniai lošimai, tinginiavimas ir palaidas gyvenimo būdas prie gero nepriveda, autoritetingai užbaigė jis.

Juodoji Madona klausėsi kukliai nuleidusi ryškiai raudonus žiedus. Visos rožės rožyne žinojo, kad ji labai mėgo kitų jaunų rožių, ypač aukštų vijoklinių, dėmesį, gražūs, tamsiai žali su rausvu atspalviu lapai vos dengė jos tiesius stiebus. Ji mėgo linksmai gyventi ir visai nesirūpino, kad, kaip jai atrodė labai negreitai, ateis ruduo ir žiema. Saulutė kaip tik pasislėpė už debesėlio, šešėlis uždengė Juodąją Madoną ir ji buvo labai patenkinta, kad vyresnės rožės ją užmiršo.

Kol Simpatija tebesnaudė, užliūliuota švelnaus vėjelio ir saulutės spindulių, rožės tebesišnekėjo toliau.

O aš kilusi iš Kinijos, prašneko įsidrąsinusi parko rožė Robusta, kurios vardas mūsų kalba reiškia Tvirtoji. Mano protėviai matė Didžiąją Kinų Sieną, daugybę karų ir kinų kunigaikščius – mandarinus, kurie dėl savo storumo patys jau nepaeidavo ir kareiviai juos nešdavo neštuvuose. Po to mes augome daugelyje šalių, užsigrūdinome ir dabar jau nebebijome žiemų, mūsų nereikia žiemai dengti, mes išlaikome bet kokį šaltį, su pasididžiavimu kalbėjo Robusta. Linkčiodamas šakomis Robustai pritarė jos pusbrolis Dagmar, kuris buvo dar labiau spygliuotas ir dygus – tikras dekoratyvinis erškėtis.

O mūsų giminė visada gyveno tik Europoje, atkirto Europeana. Čia mes esame giliai suleidę šaknis, klimatas mums labai geras ir mes visai nenorėtume blaškytis po pasaulį kaip kitos, tvirtai pareiškė ji ir su priekaištu pažvelgė į parko rožių pusę. O apie mane net dainas dainuoja, neiškentė nepasigyrusi Lili Marlen.

Čia pat netoliese, saulėtoje rožyno pusėje, grakščiai pasisukusi į vyresnes rožes Sofija Loren dalijosi visai nesenais savo mamos pasakojimais apie gyvenimą saulėtoje Italijoje. Sofija Loren buvo viso rožyno pasididžiavimas. Ir jaunos ir vyresnės rožės mielai jos klausydavosi, nes ji buvo ne tik labai graži, bet protinga ir taurios sielos. Jos įdomių istorijų apie kupiną aistrų ir nuotykių artistų gyvenimą klausydavosi ne tik šio rožyno rožės, bet ir kaimynų, nulenkusios stiebus ir žiedus per tvorą, kad geriau girdėtų. O jaunos rožytės tiesiog nenuleido nuo karalienės Sofijos susižavėjusių akių – jos visos norėjo būti panašios į ją, ar bent į jos pirmąją damą – Flamingą, kuri augo šalia Sofijos ir iš jos buvo išmokusi daug gražių dalykų. Ypač gražu buvo žiūrėti kaip ji gracingai pasisuka ir nusilenkia. Nedaug atsiliko ir antroji dama – Gulbių Ežeras. Jos akinančiai balti žiedai svaiginančiai kvepėjo ir savo grožiu Gulbių Ežeras nė kiek nenusileido Kleopatrai, tik kadangi ji buvo kilusi iš vėsesnių kraštų, buvo už ją santūresnė, panašiai kaip suomiai, palyginus juos su italais ar gruzinais.

Taip, ne visoms rožėms saulėtas Italijos dangus, atsiduso Knirps, mūsiškai – Mažylis. Vieną kartą gyvenime kiekvienam gali pasisekti, neginčijamu tonu prabilo Ružavasis Favoritas. Jis buvo pirmasis Parko Direktoriaus Riggerso padėjėjas ir retkarčiais naudodavosi savo privilegijuota padėtimi. Juk ir žmonės, atvykę iš tolimų kraštų kartais įsivaikina ir išsiveža mažus vaikučius, kurie neturi savo tėvų, guodė jis Mažylį.

Ūkanotame rožyno kampe, kur saulės būdavo ne per daugiausia, džentelmeniškai santūriai šnekučiavosi angliškos rožės. Jos visada atidžiai išklausydavo kitų rožių ir savo nuomonę išdėstydavo neskubėdamos ir gerai apsvarsčiusios kiekvieną žodį.

- Mes esame kilusios Anglijoje, tiesa, ne taip seniai, ramiai prašneko Viljamas Šekspyras. Mus išvedė sukryžminę parko rožes su stambiažiedėmis, gausiažiedėmis ir vijoklinėmis. Todėl mūsų žiedai dideli, labai pilnaviduriai ir mes žydime labai ilgai. Anglijos oras labai palankus mums – žiemos nešaltos, o vasaros ne per karštos, antrino jam Grahamas Tomas.

Pačiame rožyno viduryje augo Sodininko Džiaugsmas. Visos rožės jį mylėjo dėl jo gero būdo. Jis visada būdavo gerai nusiteikęs ir paguosdavo senas ir ligotas rožes.

- Gyvenimas yra nuostabus, džiaugsmingai šnarėjo jo lapeliai. Te visad šviečia saulė ir dangus būna giedras, pritarė visos rožės linguodamos žiedais.

Taip joms besišnekučiuojant saulutė pamažu krypo vakarop. Atėjo močiutė su seneliu ir palaistė rožes, kad jos atsigautų po dienos karščio. Pabudo ir Simpatija. Pamačiusi besileidžiančią saulutę, ji vėl, kaip ir ryte, iškilmingai pranešė, kad ši diena baigėsi ir laikas ilsėtis iki kito ryto.